

1. PSI-3 SCENARIJ: KDAJ SE LAHKO ZLAŽEM?

Glasbena podlaga, v zadnjih taktih glasbene podlage zaslišimo glas Dekleta.

D: Spoštovani doktor. Sej vem, da vsi zmeri učijo, da se ne smeš lagat, no, bom kr takoj povedala, kaj je problem. Nism kaka prasica žlehtna al pa to, sam mene vseen zanima, a ni včasih prov, da se zlažem? Mislm, včasih itaq ni sploh druge možnosti. Če se ne zlažeš, se lahko stvari sam še bolj zakomplicirajo. Sploh pa vsi lažejo. Tut za službo, če hočeš izpast sposoben, moraš vse predstavit v čim boljši luči in ne rečeš naprimer, tko je en starejši kolega od mojga Džusija naredu – da nisi končal faxa, k si vmes probu travo gojit na podstrehi, pa ti je pol sosedov mačk vse polulal, in da si se sčasoma navleku na neki močnejšga in je šlo vse k hudiču in si mogu na riheb, ampak napišeš, da si se že med študijem ukvarjal s podjetništvom in ko si si nabral ful izkušenj, si odšel v tujino. In vse te reklame z vsemi zdravili in napitki in tko, to tut itaq ni nč res. Mene zdej zanima, k mam kr precej stroge tastare, ne, a je ful narobe, če rečem, da grem k sošolki, pa grem ubistvu k fantu. Pa rekla sm mami, da še ne sexam, pa ubistvu sexam in se tut zaščitva, sam bi jo kap, če bi vedla. Kondomi so pa dragi in sem zadnč dobila dnar za knjige za matematko, pa sva rajš kondome kupla. Knjigo bom pa od prijatlce staro dobila. Sej je useen. A je to ful narobe? Včasih se zlažem čist, včasih pa tko, napol. Nism trapasta al pa neumna pa to, sam tastari ful res ne razumejo, js mam mojga ful rada in pr 15ih in pol, v bistvu jih bom čez dva mesca 16, čist vem vse o varnem sexu. V življenju ne dobiš tistga, kar hočeš, če sam čakaš in si ne vzameš. O ocenah pa skor ne lažem, k mi gre

kar dobr. Moj Džusi laže o ocenah, k ma težave z vsemi jeziki, najbolj pa še s slovo, k spise pišejo, pa je dislektičen in ne more. Tko da mu jz spise napišem, on jih pa prepíše. To ubistvu se mi ne zdi laž, k se oba potrudva. Da bi vam pa mal pojasnla, kako grejo te odnosi med mano in mami in očijem, vam predstavlam en prizor od zadnč... Da boste zastopl, kaj mislm s tem laganjem.

PRIZOR 1: *(Kuhinja, mogoče zvoki pomivalnega stroja, za mizo mama bere knjigo. Vstopi Dekle)*

D: Ahoj, Mami. Kako si? Kaj bereš?

M: *(mirno)* Kolk pa rabiš?

D: *(narejeno rahlo užaljeno)* Halo? Zakaj pa misliš, da zmeri dnar rabim?

M: *(s humorjem)* Ponavad rabiš.

D: *(narejeno rahlo užaljeno)* Mogoče sem te pa sam hotla mal pozdravt pa vprašat, kako ti gre.

M: *(s humorjem)* Mogoče.

Kratek premor.

D: Kaj bereš?

M: *(zamišljeno)* Knjigo Dragana Petrovca o nasilju. Super zanimiva.

D: Aha.

M: *(nagajivo)* In mi gre zelo dobro.

D: Ja, vidm... aaamm... No, midva z Džuskotom bi šla na en izlet rada?
(vprašalna intonacija)

M: Aha. Kam pa?

D: Ma, na morje. V Piran.

Mama molči.

D: Z bicikli? *(vprašalna intonacija)*

Mama molči.

D: Če se ti zdi preveč nevarno, naju lahko pa tut oči pelje.

Mama molči.

D: *(nestrpno pričakuje odgovor)* Mami?!

M: Kdaj pa?

D: V soboto?

Mama molči.

D: Mami! Halo!

M: Premišljujem.

D: Pa sej to ni nič slabga.

M: Če me spomin ne vara, je bilo nedavno tega govora o enem spraševanju. Zgodovina?

D: *(narejeno nejevoljno)* Itak.

M: Ja?

D: *(pretirano iskreno)* Itak da sm popravla.

Kratek premor.

D: Mami! Ti si hujš kot inkvizicija... s tem pogledom!

D: *(nadaljuje)* Itak, da sm dobila še en cvek, k se nism mela kajta navadit. Sej bom popravla, ni problema. Sam ona tega ne bi razumela. Sej je fajn, pa tut smisu za humor ma, ampak ona je ona, js sm pa js. Tolk stvari mam, še fizo smo pisal, ne morem vsega. Pa mogoče sem bla res mal preveč z Džusijem, k so bli njegovi tastari zdej dva dni na enmu potvanju, sestra pa pr babi. Halo! Taka priložnost. Sva spala v dnevni, raztegnla kavč in spala skupi celo noč, sva se tiškala, kot da sva poročena. Valda ji ne bi blo prov. Zato sm pa rekla, da bom prespala pr sošolki. Evo, in spet laž. Ampak, a razumete? Jz ga ljubim.

Kaj naj naredim? Dobro, itaq mam tisto zgodlo za popravilo, to ni nič takega. Ampak ful me žre, kaj se moram kar naprej lagati pa neki skrivati. Kaj je to z mano? Kako naj bom zrela pa odrasla, če sem čisto odvisna od mame pa očija? Kolk se vam zdi primerna količina laganja? Lepo vas pozdravljam... in ne se mi zlagati v odgovoru 😊

Šifra: dolge noge

PSIHOTROVO MNENJE:

P: (*prijazno*) Draga dolgonoga lažnivka 😊

Laž, kot ste že sami opazili – izbral sem vikanje, saj tako zreli in odrasli osebi, kot ste vi, priznavam vse spoštovanje – je resnično zelo vsakdanja stvar. Pojavlja se vsak dan in vsepovsod. Podjetja nas skušajo z reklamami prepričati, da lahko s pitjem čaja shujšamo ob dieti iz tortic in polnomastnega sira ali da v WC školjki ne sme biti bakterij. Tudi na družabnih omrežjih skušamo vsi biti popolni. Mimogrede, tudi sam se udeležujem socialne interakcije na FB, seveda zgolj v študijske namene. Razumem vaš položaj in letom primerno se mi zdi, da se vaša osebnost še oblikuje; prav je, da se v tem obdobju po nasvet obrnete k izkušenim strokovnjakom, kot sem sam. Torej – rekel bi takole: Zdi se mi, da poskušate postati resnicoljubna in zrela odrasla oseba, vendar se vam to zdi zelo težka naloga. Večina ljudi tako visoke stopnje zrelosti, kot jo od sebe pričakujete vi, vsaj po mojih izkušnjah, sploh ne doseže. Predlagam, da se resnicoljubnosti lotite postopoma. Za začetek se omejite na eno laž na dan. Nato se poskusite zlagati samo enkrat na dva ali tri dni. Sčasoma samo enkrat tedensko. Manjša količina laganja se mi, po pravici

povedano, niti ne zdi izvedljiva. O pomoči vašemu ljubemu Džusiju ne morem soditi. Življenje je mnogokrat večje od resnice. Vaša pomoč krepi vajino zvezo. Šolo bosta nekoč pustila za seboj, življenje pa ne pozna strogih pravil.

Nikoli ne pozabite, da prijaznost, vljudnost in sklepanje kompromisov ne pomenijo vedno podrejanja ter da je vaš cilj postati samostojno misleča osebnost. Pot do tega ni preprosta.

V upanju, da sem vam vsaj malo pomagal, vas prisrčno pozdravljam,
Primarij doktor Olaf Dünkelkopf

Glasbeno ločilo.

PRVI KONEC: DEKLE ŠE NAPREJ LAŽE IN DOBI ŠE EN CVEK

PRIZOR 2: *Kuhinja, mama pogrinja mizo - žvenketanje krožnikov in pribora. Vstopi Dekle.*

D: Ahoj, Mami.

M: *(veselo)* Ahoj, zverina! A mi prneseš še kozarce, k mam premal rok?

D: *(navdušeno)* Mmmm! Ful diši, a si dala provansalske začimbe not?

M: *(dobre volje)* Ja... pa ena miš že mal posušena je bla na konc predala, pa sm še tist not zmlela.

D: *(zgroženo, z narejenim gnusom)* Mamiiii! Kaj če bi bla Niki pr nas na večerji, bi jo čist šokiral!

M: *(se smeje)* Uuu, groza. *(premor)* Kako si?

D: *(brez pretiranega navdušenja)* Mah, v redu.

M: V šoli vse okej?

D: *(narejeno odkritosrčno in vedro)* Ja, veš da.

M: *(dobre volje)* Pridi sem, da te mal objamem. Sem ponosna nate, veš.

Srednja šola ni kar tko. Pridna zverina moja. *(jo poljubi na lice)*

D: *(malce pomolči, očitno prikriva občutek krivde, nato ga odžene)*

Mami... aamm.... a bi lahko juttr spet pr Niki prespala? Pa bi se pred spanjem učile?

M: *(s humorjem)* Tale tvoja sla po učenju je kar malo zaskrbljujoča.

D: Mami, no.

M: Kaj pa se je zdej za učit?

D: Mah, vse. Še posebi... mislm, bajle je ful, smo vzel glih fotosintezo in pol mam pa še en spis za napisat za slovo.

M: Pa kaj niste prejšnji teden nekaj pisal? Matička si omenjala...

D: Jaaa, sam tist je blo domače branje, zdej mam pa eno prosto stvar...

Lej, nč tko javno zanimivga.

M: Okej, zverinca, a pokličeš zdej še očija pa Tjaža, k sta najbrž že čist sestradana....

D:*(gre proti vratom)* Očiiiiiii!!! Tjaaaaaaž! Špageeetiii!!! Špagetosiii!!!
Glasbeno ločilo.

DRUGI KONEC: DEKLE PRIZNA LAŽ O NEGATIVNI OCENI IN POPRAVI
OCENO (vendar šele po tem, ko je oceno popravilo)

PRIZOR 2: *Kuhinja, mama pogrinja mizo - žvenketanje krožnikogv in pribora. Vstopi Dekle.*

D: Ahoj, Mami.

M: *(veselo)* Ahoj, zverina! A mi prneseš še kozarce, k mam premal rok?

D: *(navdušeno)* Mmmm! Ful diši, a si dala provansalske začimbe not?

M: *(dobre volje)* Ja... pa ena miš že mal posušena je bla na konc predala, pa sm še tist not zmlela.

D: *(zgroženo, z narejenim gnusom)* Mamiiii! Kaj če bi bla Niki pr nas na večerji, bi jo čist šokiral!

M: *(hitro razume)* Aha, če prav razumen - še ena lačna usteca?

D: *(otroško, proseče)* Jaaaa. A lahko Džusi tuki večerja?

M: *(jo gleda)* Ja, dej še en krožnik, da ne bo z mize jedu.

D: *(navdušena, jo poljubi)* Mami, ti si super!

M: *(nagajivo)* Dejmo to mal uravnovesit... Kako je blo v šoli?

D: V redu. *(vprašalna intonacija)*

M: Kolk v redu?

D: Ful v redu. *(vprašalna intonacija)*

M: *(jo gleda)* Kolk v redu? Da vidim, če mam sploh zadost špagetov?

D: *(govori najprej hitro, ker ji je nerodno, nato čedalje počasneje in bolj razločno)* Aaamm... v bistvu ti moram povedat, da sm tisto zgodovino, kt si najbrž že posumla, k si tak psiho, ane... aaaamm, najprej mal... pokvarla, pol sm se pa zmenla s profesorco, pa sm se naučila, tko da sm dons dobla... pet!

M: *(poznavalsko)* Mhm.

Premor.

D: Mami, no. Sej mi je žal, sam res nisem mogla vsega naenkrat... Pa sej sm popravla... Ja, sej vem, no, za zadnč... Sej ne bom več tko govorila. K je tut men zoprn... Pa ti znaš v človeka z očmi lukno zvrdat, joj, no.

M: *(vzdihne, nato prijazno)* A pokličeš še vse dedce, prosm. Od vzgoje so se mi skor špageti razkuhal.

D: *(veselo)* Džusiiii!!! Očiiiiiii!!! Tjaaaaaaž! Špageetiiii!!! Špagetosiiii!!!

© Mateja Perpar

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.